

Azərbaycanın Zəfəri Minsk qrupunu da tarixə qovuşdurdu

28 ildə missiyasını yerinə yetirməyən və məşğul ola biləcəyi hər hansı məsələ qalmayan ATƏT-in bu təsisatı hüquqi baxımdan da ləğv edilməlidir

"...ATƏT-in Minsk qrupu və onunla əlaqədar olan bütün təsisatların ləğv edilməsinin vaxtıdır. Azərbaycan tərəfi bu məsələni qaldırır və Ermənistan tərəfinin də buna razı olmaması üçün hər hansı bir səbəb görünmür".

Prezident İlham Əliyevin mayın 14-də ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Malta Respublikasının xarici, Avropa işləri və ticarət naziri İan Borqun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdiyi zaman vurğuladığı kimi, Azərbaycanın qazandığı ardıcıl zəfərlər iki ölkə arasında münaqişəyə də son qoyub. Bununla bölgədə tamamilə yeni reallıqlar yaranıb və dayanıqlı sülhə yol açılib.

Xüsusilə 2024-cü ildə iki ölkə arasında dayanıqlı sülhə nail olunması istiqamətində ardıcıl addımlar atılması, birbaşa dialoqların aparılması, sərhədlərin delimitasiya və demarkasiyasına başlanması, 4 qeyri-anklav kəndin azad edilməsi də bu istiqamətdə mühüm irəliləyişlərdən xəbər verir. Bütün bu sadalananların fonunda o da aydın görünür ki, ATƏT-in onsuz da yarandığı gündən etibarən ölü fəaliyyət göstərən Minsk qrupuna və onunla əlaqədar olan təsisatlara artıq heç bir ehtiyac yoxdur və ləğvinin tam zamanıdır.

Tərəfkeşlik, xain təşəbbüslər

Düz 28 illik böyük bir zaman dilimində məhz ATƏT-in Minsk qrupunun, sözün əsl mənasında, erməni təəssübkeşliyinin nəticəsində iki ölkə arasında münaqişənin həll edilməsi üçün irəliləyən doğru bir addım belə atılmayıb. Əksinə, vəziyyətin olduğu kimi qalması, Azərbaycanın torpaqlarının işğalı ilə barışması üçün həmsədr ölkələr xeyli səy göstərirlər. Münaqişənin sülh yolu ilə, danışıqlar vasitəsilə həll olunması ilə bağlı mandat almış bu qrupu ötən müddətdə nə torpaqlarımızın işğal altında olması, nə bir mil-

yondan çox azərbaycanlının qaçqın və didərgin halda yaşaması maraqlandırmayıb. Həmsədrilər sadəcə öz işlərini bölgəyə, Azərbaycana turist səfərləri etməklə bitmiş hesab ediblər. Münaqişəni ədalətli yolla həll etmək əvəzinə, tərəf tutublar və onu Ermənistanın xeyrinə olaraq əbədiyyətə qədər dondurmağa təşəbbüslər göstərirlər.

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdiyi zaman dövlət başçısı məhz bu məqamın altını cızaraq söylədi ki, Ermənistanın Azərbaycana qarşı hərbi təcavüzünün və torpaqlarımızın işğalının nəticələrinin aradan qaldırılması ATƏT-in yaranmasından bu təsisatın gündəliyində olmasına baxmayaraq, nə bu təşkilat, nə də ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrlik mexanizmi münaqişənin nəticələrinin aradan qaldırılması, Azərbaycan ərazilərinin işğaldan azad edilməsi, məcburi köçkünlərin geri qayıtması üçün heç nə etməmişdir: "Bu illər ərzində ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrliyi tərəfindən aparılan danışıqlar prosesi də Azərbaycan ərazilərinin işğalının davam etdirilməsinə xidmət göstərmişdir".

"Siz bizə deyın görək, nə ilə məşğul olmaq istəyirsiniz?"

Ulu Öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin dünya güclərinə qarşı milli maraqlarımızı qətiyyətlə müdafiə etməsi sayəsində ikili standartlar nümayiş etdirən ölkə və qurumlar, o cümlədən Minsk qrupunun Azərbaycanla bağlı məkrli planları baş tutmadı. Bakı siyasi qətiyyəti ilə Vətən müharibəsinə qədərki dövrdə də bütün beynəlxalq platformalarda ölkəmizin haqq işini müdafiə etdi, dövlət başçıları səviyyəsində bütün dünyaya bəyan etdi ki, Azərbaycan heç zaman Ermənistanın işğalı ilə barışmayacaq və nəyin bahasına olursa olsun, tarixi ədaləti bərpa edəcək.

2020-ci il Vətən müharibəsində, eləcə də antiterror əməliyyatları zamanı Azərbaycan öz iradəsi və gücü hesabına beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, BMT Nizamnaməsinə uyğun olaraq ərazi bütövlüyünü və suverenliyini təmin edərək işğala son qoydu. Beləliklə, Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi də tarixdə qaldı.

Göründüyü kimi, ölkəmiz Minsk qrupunun üç onillik ərzində həll edə bilmədiyi münaqişəyə hər bəyində son qoydu.

O da faktıdır ki, əgər bu qurum öz mandatına uyğun fəaliyyət göstərmiş olsaydı, nə 44 günlük müharibəyə, nə də 23 saatlıq antiterror tədbirlərinə lüzum olacaqdı.

Bütün bunlara görə də üzərinə götürdüyü missiyayı yerinə yetirməyən Minsk qrupunun fəaliyyətinə də defacto son qoyuldu, ikilistandartlı təsisatın bölgədə həll edəcəyi hər hansı münaqişə, problem qalmadı.

Hər kəs yaxşı xatırlayır ki, Minsk qrupunun qeyri-müəyyən vəziyyətini hələ Vətən müharibəsindən dərhal sonra qrupun həmsədrlərinin Bakıya səfəri zamanı İlham Əliyev onların özlərinə çatdırmış və ritorik sual da ünvanlamışdı: "Bizim xarici işlər nazirimiz Minsk qrupunun həmsədrliyi ilə müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə görüşmüşdür və biz deyirdik ki, siz bizə deyın görək, nə ilə məşğul olmaq istəyirsiniz? Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ inzibati ərazisi yoxdur və olma-

yacaq. Siz nə ilə məşğul olmaq istəyirsiniz, deyın, biz də bilək və öz fikrimizi bildirək. Bir ildən çox müddətdə bu məsələ ilə bağlı bizə hər hansı bir təklif verilməmişdir. İndiki şəraitdə isə Minsk qrupu, onun həmsədrilər formatı faktiki olaraq qeyri-funksional vəziyyətdədir".

Bölgədə münaqişə ssenarisi iflasa məhkumdur

Ölkəmizin ədaləti güc yolu ilə təmin etməsi, Cənubi Qafqazda münaqişələrdən uzaq yeni bir dövr açılıb və sülh üçün əlverişli şərait formalaşdırılıb.

Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh prosesinin və bu prosesin əsasını təşkil edən fundamental prinsiplərin təşəbbüskarı məhz ölkəmiz olub və sülh müqaviləsinin mətni də Azərbaycan tərəfindən hazırlanaraq müzakirəyə təqdim edilib. Hazırda sülh gündəliyinin irəliləyən aparılması üçün Azərbaycan ilə Ermənistan arasında danışıqlar prosesi davam etdirilir.

Lakin Cənubi Qafqazda hadisələrin normallaşma istiqamətində cərəyan etməsi, bəzi Qərbi təsisat və ölkələrinə qane etmə, xüsusilə də ABŞ və Fransanı. Hansı ki adıçəkilən ölkələr elə həm də ATƏT-in Minsk qrupu çərçivəsində vasitəçi ölkə olaraq da daim ölkəmizə qarşı qərəzli mövqə sərgiləyiblər.

Buna görə də vaxtaşırı bu ölü qurumun yenidən dirildilməsi ilə bağlı təşəbbüslər göstərməyə çalışırlar. Lakin bütün bu məkrli cəhdlər əbəddir. Azərbaycan regionu təhlükəyə, münaqişəyə sürükləyəcək hər hansı addıma qətiyyətlə imkan verməyəcək.

Azərbaycanın Zəfəri Minsk qrupunu da tarixə qovuşdurdu. 28 ildə missiyasını yerinə yetirməyən və məşğul ola biləcəyi hər hansı məsələ qalmayan ATƏT-in bu təsisatı hüquqi baxımdan da ləğv edilməlidir.

*Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"*